

Nijkleaster

JAARVERSLAG EN -REKENING 2021

NIJKLEASTER JORWERT

STILTE, BEZINNING, VERBINDING

STILTE, BESINNING, FERBINING

Nijkleaster

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord - scharnierjaar 2021	3
1 Missie en visie	4
2 Ontstaansgeschiedenis.....	5
3 De organisatie van Nijkleaster	6
4 Ontwikkeling van het denken over Nijkleaster	9
5 Activiteiten	10
6 Stand van zaken 'Westerhûs'	13
7 Veilige kerk - vertrouwenspersonen en gedragscode.....	14
8 Popmajaar.....	15
9 Nijkleaster in de pers.....	17
10 Hemelvaart: met een mantel van vertrouwen verder	18
11 Jaarrekening 2021.....	20

VOORWOORD - SCHARNIERJAAR 2021

Van grotere afstand bekeken leek 2021 een jaar van stilte en stilstand. Immers, vanwege de anti-corona-beperkingen kwamen vele publieke activiteiten tijdelijk of gedeeltelijk stil te liggen. Zo af en toe stelde iemand de vraag of het grote project van Nijkleaster op Westerhûs ooit nog werkelijkheid zou worden. Welnu, terugkijkend op de activiteiten van bestuur en kleasterburo, blijkt 2021 een scharnierjaar geweest te zijn. Juist door de opgelegde en ook trouw gevolgde beperkingen moest Nijkleaster opnieuw nadenken over de bestaansgrond en de kerntaken, over de uitvoering en het gedwongen op afstand bereiken van de mensen die verbonden zijn met Nijkleaster. Eén van de nieuw ontwikkelde elementen is de podcast als blijvende aanvulling op en tijdelijk vervanger van de kleastermoarn en kleasterkuier.

Eveneens in 2021 is dieper nagedacht over de toekomstige structuur van de 'Kleastergemeente Westerwert' als resultaat van het samengaan van de protestantse gemeente Westerwert en de

Stifting Nijkleaster. Deze ontwikkeling is en wordt besproken met de Classis Fryslân en de landelijke kerk in Utrecht. Op deze manier worden de idealen en activiteiten van de pioniersplek 'Nijkleaster' geborgd in een bijzondere protestantse gemeenschap met oecumenische roeping.

Het meest tastbare resultaat van jarenlange voorbereiding is de start van de bouwwerkzaamheden op it Westerhûs: bouwklaar maken van de omgeving, sloop van overbodige stallen en start van de restauratie en aanpassing van de oude boerderij tot een uitnodigende plek van spiritualiteit en gastvrijheid, van bezinning en ontmoeting op it Westerhûs. Kortom, een scharnierjaar!

Alex Riemersma, voorzitter Stifting Nijkleaster

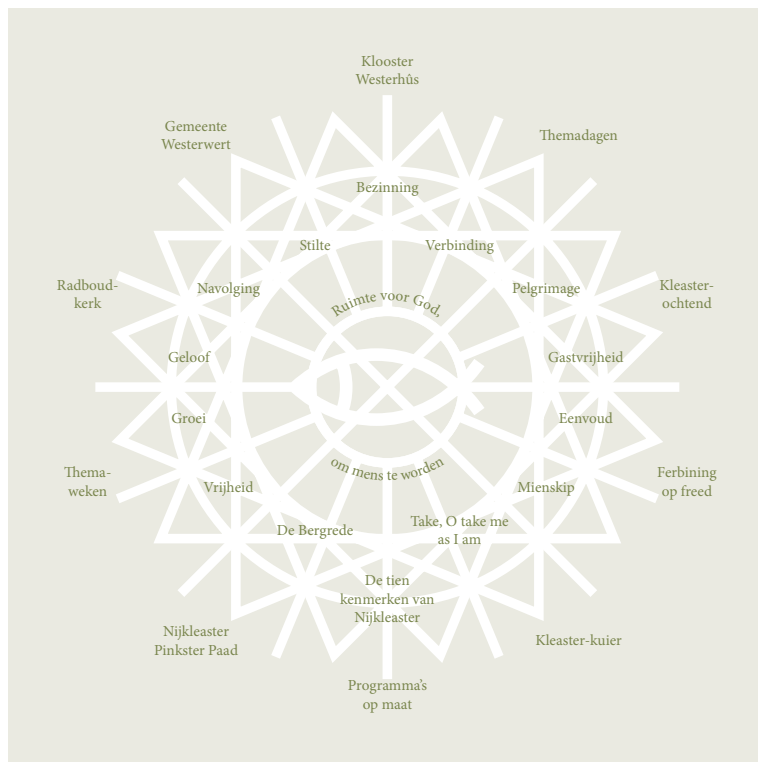
1 MISSIE EN VISIE

De missie van Nijkleaster is om een plek te creëren waar mensen zich individueel en/of in groepsverband in alle rust kunnen terugtrekken, om zich te bezinnen en om op adem te komen. Tegelijkertijd wil Nijkleaster een plaats zijn waar mensen elkaar ontmoeten in liturgie en gesprek, stilte en wandeling, plezier en recreatie. Zo wordt in Nijkleaster gezocht naar nieuwe wegen voor het evangelie en er wordt een aandeel geleverd in persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing.

Nijkleaster is een open gemeenschap verbonden met de lokale protestantse gemeente Westerwert (in de dorpen Jellum-Bears, Jorwert en Weidum) en met een oecumenische roeping. Het wil als open klooster gastvrijheid bieden aan mensen uit diverse kerken en tradities. Ook aan hen die geen plaats (meer) kunnen vinden binnen de bestaande religieuze tradities, en verder aan elke pelgrim van welke snit dan ook.

De missie is verder uitgewerkt in het document 'De Kring van Nijkleaster'. Dit document vormt de inhoudelijke basis voor het leven en werken van Nijkleaster en hoort integraal bij de missie.

Hierover kunt u meer lezen onder 'Ontwikkeling in het denken' in dit jaarverslag. De kern van de kring wordt zo verwoord: 'Ruimte voor God, om mens te worden'. In de afbeelding worden de kringen rondom de kern verbeeld.

De Kring van Nijkleaster

2 ONTSTAANS- GESCHIEDENIS

Nijkleaster is ontstaan uit een droom van Sietske Visser en Hinne Wagenaar. De droom was misschien al wel 25 jaar oud. In 1988 werd het echtpaar geraakt door het project Holden Village in de Verenigde Staten. In de loop van 25 jaar ervoeren zij de kracht van de gemeenschap en ook de behoefte in de (protestantse) wereld aan plekken van gemeenschap: van liturgie en ontmoeting, van inkeer en gebed, van werk en plezier, van creativiteit en studie.

In de jaren dat zij in Kameroen werkten, bleef het idee op de achtergrond bestaan. Na terugkeer in Fryslân werd het plan serieus opgepakt, samen met een groot aantal enthousiaste betrokkenen. In 2009 is de Stifting Nijkleaster officieel per notariële akte opgericht. Er ontstonden contacten met de Protestantse gemeente Westerwert (in de dorpen Bears, Jellum, Jorwert en Weidum) in 2010.

In 2011 toonde de afdeling Missionair Werk van de Protestantse Kerk in Nederland ook belangstelling om samen te werken en te komen tot een pioniersplek Nijkleaster. Vanaf 1 juli 2012 werken de drie partijen samen om gestalte te geven aan een nieuw klooster van stilte en rust op het Friese platteland.

Op 28 oktober 2012 was de officiële start van de activiteiten van Nijkleaster, in een meer dan afgeladen kerk in Jorwert. Sindsdien draaien de activiteiten volop. Na de eerste pioniersfase van zeven jaren is vanaf 2019 de landelijke kerk niet meer formeel betrokken bij het werk in Jorwert. In 2019 is er een nieuwe Overeenkomst van Samenwerking getekend door Stifting Nijkleaster en de gemeente Westerwert voor de periode 2019 - 2026. In deze periode wordt gewerkt aan de realisatie van een fysiek nieuw klooster met de naam Nijkleaster-Westerhûs.

In 2021 werd na een lange periode van voorbereiding de oude boerderij Westerhûs aangekocht als locatie voor het klooster en voor activiteiten. Een mijlpaal waar u in dit jaarverslag meer over leest. De komende jaren zullen voor wat betreft de fysieke locatie in het teken staan van verbouwing en gedeeltelijke nieuwbouw.

3 DE ORGANISATIE VAN NIJKLEASTER

Het werk van Nijkleaster wordt ondersteund door het stichtingsbestuur en door de kleasterried.

HET BESTUUR BESTOND IN 2021 UIT

Alex Riemersma	Voorzitter
Hessel Veldhuis (tot 1 februari)	Secretaris
Andries Visser	Penningmeester
Wiep Koehoorn	Vice-voorzitter
Sietske Visser	Lid
Jan Henk Hamoen	Lid
Henk Kroes	Lid en 'bouwpastor'

Met ingang van 1 februari 2021 vervult Hessel Veldhuis de functie van 'Kwartiermaker Westerhûs'. Pas aan het eind van het verslagjaar was er zicht op de benoeming van een nieuwe secretaris in de persoon van Anneke van Mourik (Gaastmeer); zij is in 2022 benoemd. Henk Kroes blijft zich als 'bouwpastor' intensief bezighouden met de realisatie van Westerhûs: de verbouw en aanpassing van de monumentale boerderij en de nieuwbouw van drie kleasterwoningen en de negen gastenverblijven van de eerste bouwfase. De pionierspredikant Hinne Wagenaar is vaste adviseur van het bestuur.

Het bestuur heeft tien reguliere vergaderingen gehouden en enkele bijzondere i.v.m. de periodieke bestuursevaluatie. Vergaderingen werden afwisselend fysiek en digitaal gehouden; dat lukte prima.

Het bestuur heeft zich intensief beziggehouden met verschillende juridische en bestuurlijke aspecten van de bouw en restauratie, de vergunningen en verzekeringen, de fondsenwerving en de herstart van de crowd funding voor de inrichting van Westerhûs. De missie van Nijkleaster wordt ondersteund door bijdragen en leningen van verschillende protestantse gemeenten in Fryslân en door de Classis Fryslân. Met name de inhoudelijke en financiële samenwerking tussen Nijkleaster en Westerwert is uiterst belangrijk voor de realisatie van het project. Het geheel van ondersteuning betekent een breed kerkelijk draagvlak voor het initiatief om te komen tot nieuwe vormen van kerkzijn. De jaarvergadering werd gehouden op twee dagen achter elkaar: zaterdag 30 en zondag 31 oktober 2021. Tijdens de beide bijeenkomsten van de 'jaarvergadering' (elk met 50 deelnemers) werd aandacht besteed aan de voortgang van de bouw van Westerhûs en aan de ontwikkeling van de spiritualiteit van Nijkleaster als kleastermienskip aan de hand van de 'Why' en 'De kring van Nijkleaster'.

In 2020 hebben de Stifting Nijkleaster en de protestantse gemeente Westerwert een overeenkomst gesloten met de ambitie binnen enkele jaren te komen tot een nieuwe kerkelijke entiteit. Eén van de consequenties hiervan is dat een nieuwe structuur ontwikkeld moet worden die ook nog past binnen de kerkorde van de PKN. Hierover zijn gesprekken gevoerd met het Dienstencentrum van de PKN. Deze hebben wel geleid tot verheldering van inzichten en verduidelijking van eigen ambities; dit proces is nog niet tot een afronding gekomen.

Op 8 juni 2021 heeft het stichtingsbestuur de benodigde besluiten genomen teneinde tijdig (vóór 1 juli 2021) te voldoen aan de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR).

BESTUURSEVALUATIE

Uit de SWOT-analyse komen als sterke punten naar voren: de kwaliteit, ambities en gedrevenheid, de sterke netwerken en de grote bekendheid van Nijkleaster als pioniersplek. Dit zijn sterke punten die steeds opnieuw kansen bieden voor verdere ontplooiing van Nijkleaster: de gunfactor is groot!

Echter: de regelruimte van kerkelijke en maatschappelijke structuren maakt het lastig een 'Kloostergemeente' juridisch stevig en praktisch hanteerbaar vorm te geven. Dit blijft voorlopig een uitdaging waar het bestuur met alle partners op blijft inzetten. Dit betekent ook, dat de samenstelling van het bestuur zelf moet mee-ontwikkelen met de veranderende structuren.

DIGITALISERING

De Stifting Nijkleaster zal met de locatie Westerhûs in de komende jaren verder groeien in omvang van aantallen bezoekers en verblijfs gasten. De programmering wordt uitgebreider en complexer, dus ook de erbij horende administratie en het beheer van de financiën. Dit vraagt om overzicht van de interne en de externe communicatie, om inzicht in informatie-uitwisseling en controle van geldstromen. Om dit allemaal in goede banen te leiden én te archiveren, is er een eigen pakket Office 365 geïnstalleerd. Dit wordt beheerd door Nynke Bosgra in samenwerking met Hessel Veldhuis; het systeem werkt inmiddels goed.

Bouwpastor Henk Kroes samen met ds. Hinne Wagenaar voor het 'skelet' van de oude boerderij (overgang 2021-2022)

VAN 'KLEASTERRIED' NAAR 'KLEASTERBURO'

De kleasterried is het uitvoeringsorgaan van Nijkleaster. Vanuit de kleasterried worden de lopende activiteiten georganiseerd. Onder de kleasterried vallen ook verschillende vaste commissies zoals 'Ferbining op Freed', 'Vieren en Vasten' en 'Pinksterpaad'. In het perspectief van de professionalisering van de organisatie is de 'Kleasterried' in 2021 getransformeerd tot een 'Kleasterburo'. De leden ervan hebben allen hun eigen aandachtsgebied.

Aan het eind van 2021 was het kleasterburo als volgt samengesteld:

Saskia Leene	Voorzitter/kleasterpastor
Hinne Wagenaar	Leider Nijkleaster
Jeltje Koopman	Link naar kerkenraad Westerwert
Nynke Bosgra	Beheerder MSOffice / Digitale verbindingen
Sietske Visser	Programmamanager
Hessel Veldhuis	Kwartiermaker Westerhûs
Annet Draaisma	Kleastercoördinator
Pieter Zaadstra	Boekhouding

Het team van 2021

VRIJWILLIGERS

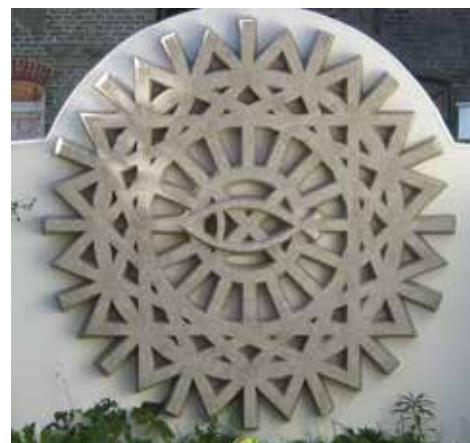
Een groot aantal vrijwilligers is actief bij Nijkleaster: meer dan 100. Zonder hen zouden alle activiteiten niet kunnen plaatsvinden. Vrijwilligers zijn o.m. betrokken als kleasterkracht op woensdag, vrijdag en zaterdag, tijdens de programma's op maat en bij het Nijkleaster Pinksterpaad. Bij de werkgroep fondsenwerving zijn vrijwilligers betrokken en ook zijn er in het verslagjaar 'kleasterklussers' gestart die voorbereidende werkzaamheden verrichten op het Westerhûs. Daarnaast zijn enkele gastvoorgangers vrijwillig actief bij het begeleiden van groepen tijdens de 'Kleasterkuier-moarn' op woensdag. Ook al konden de activiteiten niet steeds op volle kracht uitgevoerd worden, de betrokkenheid van de vele vrijwilligers was ook dit jaar hartverwarmend.

4 ONTWIKKELING VAN HET DENKEN OVER NIJKLEASTER

Nijkleaster is een pioniersbeweging, we zoeken steeds naar nieuwe wegen om te gaan. Steeds weer denken we na over de essentie en missie van Nijkleaster en proberen we die in alle eenvoud onder woorden te brengen. In 2021 heeft dit geresulteerd in de brochure De Kring van Nijkleaster (De-Kring-van-Nijkleaster.pdf). Enkele woorden uit deze brochure:

'In 2013 schonk de kunstenaar Jentsje Popma zijn kunstwerk de Hynstebloom (de Paardenbloem) aan Nijkleaster. Dit kunstwerk is later verwerkt tot ons logo. Het verbeeldt een cirkel met een vis in het midden en een beweging vanuit het midden naar buiten toe. Het geel van een bloeiende paardenbloem wordt tot een witte pluizenbol waarvan de pluusjes zich tot in de verre omtrek verspreiden. De Hynstebloom vormt de basis van de kring van Nijkleaster. In het midden van het kunstwerk staat een vis (in het Grieks: Ichthus). Deze is al sinds de vroegchristelijke tijd het symbool voor Christus. Rondom de vis staan de woorden 'Ruimte voor God, om mens te worden.'

Dat is de kortst mogelijke verwoording van het waarom van Nijkleaster. De vis vormt samen met deze woorden het centrum van de kring. Christus is de verpersoonlijking van de woorden 'Ruimte voor God, om mens te worden'. Bij Nijkleaster proberen we ruimte te maken voor God. Dat betekent dat we samen met onze gasten ruimte proberen te maken voor onszelf, voor anderen, voor de hele schepping en (dus) voor God. Wij geloven dat wanneer wij ruimte maken voor God, wij uiteindelijk zelf innerlijk de ruimte krijgen om meer en meer de mens te worden die wij verlangen te zijn. De dubbele betekenis van de zin 'Ruimte voor God, om mens te worden' impliceert ook dat God de ruimte krijgt om mens te worden. Zoals God mens werd in Christus, zo verlangen wij dat God mens wordt in ons.'

Jentsje Popma, De Hynstebloom / De Paardenbloem

De gouden cirkel van Simon Sinek

5 ACTIVITEITEN

In 2021 mocht Nijkleaster in totaal 912 bezoekers verwelkomen. Rekening houdend met het feit dat in de eerste helft van het jaar en in december vanwege de coronalockdown de activiteiten voor het overgrote deel stilgelegd moesten worden, is dat een prachtig resultaat. Natuurlijk was het jammer dat jaarlijks terugkerende activiteiten zoals Vieren en Vasten in de 40-dagentijd en het Pinksterpaad niet door konden gaan, en dat er maar eenmaal een kleastersneon gehouden kon worden. Maar we zijn vooral blij dat zodra het weer kon, veel mensen de weg naar Jorwert weer hebben weten te vinden. Meermalen kregen we te horen dat ze daar grote behoefte aan hadden.

Nijkleaster heeft overigens in de lockdownperiodes niet stilgezeten. Via Facebook en mail publiceerden we wekelijks korte teksten ter overdenking. Begin februari zijn we begonnen met een wekelijkse Kleaster-klank, een podcast met een Nijkleasterviering. Toen het normale woensdagochtendprogramma weer werd opgestart, hebben we besloten door te gaan met de Kleaster-klanken, maar nu in een lagere frequentie (eens in de drie à vier weken). In de veertigdagentijd van 2021 hebben we een online-versie van Vieren & Vasten verzorgd, gecombineerd met een groepsapp, waardoor deelnemers actief konden participeren.

LYTS en grut TV tsjinst (ds. Wagenaar in een kring met de kinderen)

In de maand april heeft Nijkleaster/Westerwert vanuit de Redbadtsjerke in Jorwert als “Tsjerke fan de Moanne” zes diensten verzorgd voor Omrop Fryslân. Dat was de maand waarin ook de Stille Week en Pasen vielen. De diensten zijn door velen bekeken en meegevierd; wij ontvingen een groot aantal positieve reacties. Stille en bezinning hebben immers niets te maken met de grenzen van een kerkgebouw. Met verbinding ligt dat genuanceerder. Echt fysiek samen vieren, koffiedrinken en wandelen is moeilijk te vervangen. Toch voelden mensen zich door deel te nemen aan de vieringen op de televisie met elkaar verbonden. Op deze manier hebben we toch iets kunnen betekenen.

Een bijzonder verhaal. Om in de diensten van Omrop Fryslân ook goede muzikale kwaliteit te kunnen leveren, vonden we de aanschaf van een goede (gebruikte) piano of vleugel noodzakelijk. Voor die aanschaf is subsidie aangevraagd en verkregen. Sindsdien kunnen onze pianisten liederen begeleiden op een vleugel die kwaliteit toevoegt.

BEZOEKERSAANTALLEN NIJKLEASTER 2021

Woensdei kleasterkuier	Ferbining op freed	Programma's op maat	Kleastersneon, jaardagen, Pinksterpaad e.d.	Totaal
663	60	77	112	912

DE KLEASTERKUIER

De kleasterkuier die - buiten de lockdowns - ook in 2021 elke woensdag is georganiseerd, trok gemiddeld zo'n 25 bezoekers per keer. In totaal telden we 663 bezoekers over in feite een half jaar. Dat aantal is goed te vergelijken met het aantal van 1337 in 2019, toen de kleasterkuiers het hele jaar door konden gaan.

Het programma bestond ook in 2021 uit een korte viering, daarna koffie met onze speciale kleasterkoeke, gevolgd door gezamenlijk nadenken en praten over een aantal vragen. Eerst in de kerk en daarna tijdens de wandeling. De ochtend wordt afgesloten met een zelf meegebrachte lunch. Een vaste formule die nog steeds aanslaat.

FERBINING OP FREED

De Ferbining op freed wil een moment van stilte, bezinning en verbinding zijn aan het einde van de week en het begin van het weekend. Tijdens de bijeenkomsten wordt afwisselend gezongen en gemediteerd. De avond wordt afgesloten met een avondgebed. Ferbining op freed is er in principe wekelijks, met uitzondering van de veertigdagentijd en de zomer (van Pinksteren tot september). In 2021 kon de Ferbining op freed zesmaal worden georganiseerd, met gemiddeld 10 bezoekers per keer.

PROGRAMMA'S OP MAAT

Nijkleaster organiseert programma's op maat voor groepen. Dat kunnen groepen zijn vanuit bijvoorbeeld bedrijven, kerken of scholen. In overleg met hen stelt Nijkleaster een

Paaswake 2021 (Paasochtend om 06.00 uur)

programma samen van een hele of een halve dag. Een viering, een kleasterkuier en een verdiepend thema maken in de praktijk (bijna) altijd deel uit van het programma.

In 2021 heeft Nijkleaster voor vier groepen een programma op maat verzorgd.

- In augustus was er een programma op maat voor een groep van 16 personen van de Katholieke Bond voor Ouderen te Sneek.
- Eveneens in augustus organiseerde Nijkleaster in het kader van de internationale Summerschool van de Rijksuniversiteit Groningen een bijeenkomst voor de 25 deelnemers. Thema van de Summerschool was religieus erfgoed.
- In september fungeerde Nijkleaster als gastheer voor het symposium over de kerstening van Noord-Nederland, georganiseerd door het tijdschrift Kerk en Theologie. Aan het symposium namen 50 personen deel.
- In oktober was er een ochtendprogramma met kleasterkuier voor een groep van 11 personen van de PKN Harkema/Stynsgea.

EXTERNE PRESENTATIES

Externe presentaties in de 'klassieke' zin van het woord zijn er in 2021 niet gegeven. Wel waren er zoals genoemd de Kleasterklanken.

KLEASTERSNEON EN JAARDAGEN

Van de kleastersneonen, die in principe elke derde zaterdag van de maand worden gehouden, kon er in 2021 maar één doorgaan. 12 personen namen deel. De kleastersneonen zijn bijeenkomsten met een wisselend thema, soms met een gastspreker.

De jaardag voor stipers en freonen van Nijkleaster is gelukkig wél doorgegaan, zij het gesplitst in twee groepen. De jaardagen op 30 en 31 oktober trokken in totaal maar liefst 100 bezoekers. Centraal in de jaardagen stonden de ontwikkelingen van Westerhûs en de kring van Nijkleaster. Op zondag organiseerden we voorafgaand aan de jaardag een stiltewandeling in het kader van de Dag van de Stilte.

VIERINGEN OP ZONDAG

De gemeente Westerwert hield in 2021 voor zover het kon, haar zondagochtendvieringen in de Redbadtsjerke. Meestal met ds. Hinne Wagenaar als voorganger. Eénmaal per maand werd een speciale viering gehouden voor 'Lyts en Grut'. Zie voor informatie over de gemeente Westerwert <https://pkn-westerwert.frl>.

PINKSTERPAAD

Het Nijkleaster Pinksterpaad (NPP) kon doorgang vinden in aangepaste vorm, met een wandeling naar de luchtspiegeling in Bears en met een beperkt aantal deelnemers.

BIJZONDERE ACTIVITEITEN

Nijkleaster was aanwezig op het Inspiratiefestival op Terschelling van 22 tot 24 oktober met drie programmaonderdelen. Op de Fryske kerkendag op 24 oktober verzorgde Hinne Wagenaar een lezing en stonden we op de informatiemarkt.

CONTACT MET GASTEN, STIPERS, FREONEN EN ANDERE BELANGSTELLENDE

Het contact met stipers en freonen van Nijkleaster via Facebook, Twitter, de website en (digitale) nieuwsbrieven is in 2021 voortgezet. Op deze manier bleef de betrokkenheid bij Nijkleaster bestaan.

INVOERING VAN DE KRING VAN NIJKLEASTER

Met de presentatie van de brochure 'De Kring van Nijkleaster' op de jaardag hebben we een begin gemaakt met het invoeren van een nieuw model van betrokkenheid bij Nijkleaster. Ieder wordt uitgenodigd om zijn of haar eigen plek in de Kring te kiezen: stiper, freon, lid, kleasterling - buiten de poort of kleasterling - binnen de poort. De invoering van dit model is nog gaande.

6 STAND VAN ZAKEN 'WESTERHÛS'

2021 was een belangrijk jaar voor Nijkleaster. Nadat in 2020 het gewijzigde bestemmingsplan was vastgesteld door de gemeenteraad van Leeuwarden, kon de aanvraag voor de omgevingsvergunning in gang worden gezet. De gemeente heeft voortvarend meegewerkt, zodat op 15 juli de vergunning, met een enkele aanpassing, kon worden afgegeven. Tegen het plan is één zienswijze ingediend. Dit heeft naar het oordeel van de gemeente niet geleid tot een aanpassing van de beslissing, zodat de voorbereidingen voor de uitvoering van de bouw zijn voortgezet. De boerderij Westerhûs kon formeel worden aangekocht. Op 16 augustus 2021 werd de akte van levering getekend door voorzitter Alex Riemersma en bouwpastor Henk Kroes. De aankoop betreft de boerderij met bijbehorend erf en twee perceeltjes weiland met natuurbestemming aan de noord- en zuidzijde van het erf. Daarnaast werden enkele erfdienstbaarheden gevestigd, zoals recht van overpad en het onderhoud van toegangswegen. De totale koopprijs bedraagt € 120.000,-. Westerhûs is een monumentaal casco, wat inhoudt dat er monumentale elementen zijn, maar dat er ook veel gesloopt en gerestaureerd zal moeten worden. In een aanvullende overeenkomst, ook op 16 augustus getekend, zijn afspraken met de vorige eigenaar vastgelegd over het graven van sloten, het aanleggen van een dam, de aanleg van een voetpad en het herstellen van de toegangsweg. Kortom: het wordt een groot project.

Op 3 november 2021 heeft Nijkleaster de aannemingsovereenkomst met Bouwbedrijf Kolthof BV getekend. De overeenkomst omvat sloopwerkzaamheden, restauratie- en verbouwwerkzaamheden en de nieuwbouw van drie kloosterwoningen en negen gastenkamers. De totale aanneemsom bedraagt 2,7 miljoen euro.

Vorbereiding bouwplaats

Op 6 november 2021 is de bouw officieel van start gegaan met de inrichting van de bouwplaats, de aanleg van het parkeerterrein, het versterken van de toegangsweg en de sloop van de ligboxstal.

VOORBEREIDING BOUWPLAATS

Wat hebben we hier lang naartoe gewerkt en wat hebben we een obstakels moeten overwinnen. We zijn er dan ook trots op dat het uiteindelijk toch is gelukt om een pand aan te kopen en de bouwplannen met de benodigde vergunningen rond te krijgen. Tegelijkertijd realiseren we ons hoe groot de verantwoordelijkheid is die we op ons hebben genomen. We werken tenslotte met gemeenschapsgeld. Daarom houdt het bestuur van Nijkleaster permanent de vinger aan de pols. Onze grote dank gaat uit naar bouwpastor Henk Kroes, die met een enorm doorzettingsvermogen het hele proces in goede banen heeft weten te leiden. Ook tijdens de bouwwerkzaamheden zal hij het bestuur van Nijkleaster vertegenwoordigen bij bouwbesprekingen en onderhandelingen.

Begin 2022 zal de sloop klaar zijn en kan de eerste paal de grond in. Een moment waar we enorm naar uitkijken. Helemaal zonder verdere obstakels zal het wel niet gaan. We willen van de gelegenheid gebruik maken om iedereen die een bijdrage in de kosten van verwerving en bouw heeft gestort of toegezegd, hartelijk dank te zeggen. We voelen ons rijk met zoveel sponsors. Natuurlijk zijn we ook ongelooflijk veel dank verschuldigd aan de gemeente Westerwert voor de bereidheid om ons een hypotheek te verstrekken en aan andere protestantse gemeenten in Fryslân voor hun bereidheid leningen af te sluiten. Op deze manier maken we met elkaar de droom van Nijkleaster waar.

7 VEILIGE KERK - VERTROUWENS- PERSONEN EN GEDRAGSCODE

Het bestuur van Nijkleaster is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid dat iedereen zich in Nijkleaster / Westerhús veilig en vertrouwd moet voelen. Deze verantwoordelijkheid in het kader van de “Veilige kerk” wordt concreter ervaren doordat er straks op Westerhús ook overnachtingsmogelijkheden zijn. Nijkleaster voert een preventief beleid ter voorkoming van grensoverschrijdend gedrag m.b.v. een gedragscode en het aanstellen van vertrouwenspersonen. Het bestuur evalueert dit beleid jaarlijks n.a.v. de rapportage van de vertrouwenspersonen. In 2020 is de gedragscode vastgesteld. Hierin staat wat van de vrijwilligers en de beroepskrachten wordt verwacht, welk gedrag wel en welk gedrag niet geaccepteerd wordt. Het is een officieel document waar de vrijwilligers en beroepskrachten bij de start van hun werk expliciet mee instemmen.

Eveneens in 2020 heeft Nijkleaster twee vertrouwenspersonen benoemd: mevrouw Jenny de Leeuw en ds. Aart Veldhuizen. Zij zijn ter zake kundig en beiden bekend met de ambitie en de activiteiten van Nijkleaster. Zij hebben in 2021 een speciale training gevolgd: Interne Vertrouwenspersoon via het Meldpunt Seksueel misbruik in kerkelijke relaties. De vertrouwenspersonen zijn onafhankelijk: zij functioneren namens het bestuur van Nijkleaster, maar niet in opdracht van het bestuur Nijkleaster. In 2022 zal de gedragscode breder bekend gemaakt worden en zullen de vertrouwenspersonen geïntroduceerd worden bij de kleasterlingen, het kleasterburo en alle vrijwilligers.

8 POPMAJAAR

In 2021 bereikte kunstenaar Jentsje Popma (begunstiger van Nijkleaster) de leeftijd van 100 jaar. Daar wilden we natuurlijk graag aandacht aan besteden, en daarom hadden we 2021 uitgeroepen tot Popmajaar. De voorbereidingen gingen in 2020 van start. Een speciale commissie werd benoemd, met als voorzitter bestuurslid Jan Henk Hamoen en als leden Alex Riemersma en Trees Nummerdor - van der Wal. De commissie ging aan de slag met het samenstellen van een boek en het organiseren van een expositie in samenwerking met de Commissie Kerk en Kunst van de Grote of Jacobijnerkerk in Leeuwarden. Aansluitend was er een verkooptentoonstelling in de kerk van Jorwert.

De commissie vroeg in de herfst van 2020 via de media iedereen die werk van Jentsje Popma in bezit had, zich te melden. Dat leverde ruim 125 reacties op, met verwijzing naar ongeveer 250 werken. In juni verscheen bij uitgeverij Bornmeer in Gorredijk het boek met de titel 'Jentsje Popma, kunstenaar met een missie', met bijdragen van Erik Betten, Susan van den Berg en Jan Henk Hamoen en onder redactie van laatstgenoemde. Het boek is gepresenteerd bij de opening van de expositie in Leeuwarden, zie hierna. Het is een prachtig naslagwerk geworden.

De expositie in de Grote of Jacobijnerkerk in Leeuwarden liep van 12 juni tot 1 oktober 2021. Er waren omstreeks 45 werken van Popma te zien, voornamelijk uit particulier bezit.

We kunnen met trots constateren dat boek en tentoonstelling een groot succes zijn geworden met heel veel publiciteit en

publicaties en meer dan 10.000 (!) bezoekers. Voorafgaand aan de tentoonstelling werden bij voorinschrijving ongeveer 140 boeken verkocht en tijdens de tentoonstelling in de kerk zelf een even groot aantal. De 100e verjaardag van Jentsje Popma is uitgebreid gevierd, met volop aandacht van de media; zie ook hoofdstuk 9 'Nijkleaster in de pers'.

In het weekend van 9 en 10 oktober 2021 was de verkooptentoonstelling met werk van Popma in de kerk van Jorwert te zien. De drukte overtrof al onze verwachtingen: we hebben zeker 450 bezoekers kunnen verwelkomen. Alle werken die bij Nijkleaster in depot waren, zijn te koop aangeboden; er zijn er ruim 50 van verkocht.

Dan was er nog het muziekproject. Janna van der Honing heeft liederen geschreven en gecomponeerd bij enkele schilderijen van Jentsje Popma. Met begeleiding van Herman Woltman heeft zij die ten gehore gebracht bij de opening van de tentoonstelling, op de verjaardag van Popma en bij de uitreiking van de Zilveren Anjer aan hem. Daaruit is de muziekvoorstelling 'Tusken lân en wetter' ontstaan, een voorstelling die in 2021 negenmaal te zien en horen is geweest. In de voorstelling komt de missie van Nijkleaster expliciet naar voren.

Tot slot noemen we nog het project van de ROC De Friese Poort. Resultaat van dit project - geïnitieerd door Sietske Visser - is een aantal grote fotopanelen met foto's van paardenbloemen (hynstebloemen).

Na aftrek van alle kosten hebben de activiteiten in het Popmajaar ons veel mooie ervaringen, maar ook ruim € 100.000 rijker gemaakt. Dit gevoegd bij de € 200.000 uit eerdere verkoop van Popma's werken maakt dat we een financiële buffer hebben kunnen vormen die ons al meerdere malen door moeilijke tijden heen heeft geholpen. We zijn Jentsje Popma hier elke dag erkentelijk voor.

Jentsje Popma met de Popma-100-commissie

9 NIJKLEASTER IN DE PERS

Nijkleaster heeft ook in 2021 regelmatig de aandacht van de pers weten te trekken, zowel lokaal/regionaal als landelijk. De artikelen in het kader van het Popmajaar, waarin meestal ook het gedachtegoed van Nijkleaster naar voren kwam, droegen in 2021 sterk bij aan de bekendheid van Nijkleaster.

EEN OVERZICHT:

- Friesch Dagblad 13 maart 2021: *Nijkleaster: vrijwilligers nodig voor sloop; artikel met oproep in verband met verwachte start van de bouw.*
- Friesch Dagblad 1 april 2021: *Eenvoud, inhoud en hartelijkheid centraal in diensten in Redbadtsjerke in Jorwert; artikel over de Jorwert als “Tsjerke fan de moanne” t.g.v. de tv-uitzendingen van de diensten in april op Omrop Fryslân vanuit Jorwert.*
- Leeuwarder Courant 10 mei 2021: *Hemelvaart, met een mantel van vertrouwen verder; Hinne Wagenaar geïnterviewd over de betekenis van Hemelvaart.*
- Friesland Post mei 2021: *Het honderdste jaar van Jentsje Popma; artikel waarin ook de band met Nijkleaster naar voren komt. Interview met Jan Henk Hamoen.*
- Geandewei 21 mei 2021: *Nijkleaster eert Jentsje Popma; artikel van Jan Henk Hamoen.*
- Geandewei 5 juni: *In het licht; bij de tentoonstelling van Jentsje Popma; artikel van Andries Monna.*
- Tijdschrift Waddenvereniging juni 2021: *‘De Wadden komen op je af’ en ‘Het verhaal achter de kunstwerken’; artikel van Jan Henk Hamoen.*
- Tijdschrift Stichting Alde Fryske Tsjerken juni 2021: *Glaskunst als geloofsbelijdenis; artikel van Jan Henk Hamoen over Jentsje Popma, met speciaal kader over de relatie met Nijkleaster.*
- VPRO-gids 6 juni 2021: *God terug in Jorwerd; artikel over o.a. Nijkleaster.*
- Omrop Fryslân tv-programma FryslânDOK 6 juni 2021: *Hinne Wagenaar aan het woord in de serie Bergbeklimmers yn it flakke lân.*
- Trouw 14 juni 2021: *Kunstenaar Jentsje Popma schonk zijn atelier en werk aan een pioniersklooster; artikel van Karin de Mik op basis van interviews met Popma, dochter Marja en Jan Henk Hamoen.*
- De Moanne 2021-nr 5 (mei): *De spirituele zoektocht van Jentsje Popma; artikel van Huub Mous.*
- Geandewei 20 augustus: *De Ichthus in drie werken van Jentsje Popma; artikel van Alex Riemersma.*
- Friesch Dagblad 26 augustus 2021: *Dit botst met hoe je volgens mij met een kerk moet omgaan: het is toch Gods huis; artikel over de Summerschool van de Rijksuniversiteit Groningen over religieus erfgoed, die voor een deel door Nijkleaster werd gefaciliteerd.*
- Leoardia september 2021: *Weerklankkasteel brûsplak van Jentsje Popma; artikel van Alex Riemersma met aandacht voor de relatie met Nijkleaster.*
- Friesch Dagblad 6 september 2021: *Ritme van Nijkleaster; artikel over het symposium over de kerstening van Noord-Nederland met Nijkleaster als gastheer.*
- Friesch Dagblad 30 september 2021: *Fryslân zet spotlight op werk van honderdjarige; foto’s van werken van Jentsje Popma met bijschrift. Nijkleaster wordt genoemd.*
- Oranjewijk Glossy Herfst 2021: *Kunst in de wijk, de hynstebloom van Jentsje Popma; artikel over Jentsje Popma met aandacht voor de relatie met Nijkleaster.*
- Friesch Dagblad 30 oktober 2021: *Wy sille los; artikel waarin Henk Kroes vertelt over de start van de verbouwing, gepland voor januari 2022.*
- Diverse items in uitzendingen van Omrop Fryslân.
- Aandacht voor Popmajaar in tijdschrift Alde Fryske Tsjerken.
- Website Doopsgezinde Kerk.

10 HEMELVAART: MET EEN MANTEL VAN VERTROUWEN VERDER

Hemelvaartsdag (13 mei) markeert voor veel mensen het begin van een lang weekend. Is de dag zelf tegenwoordig nog wel van betekenis? „De Himelfeart sit tusken ôfskied nimme en romte krije yn”, zegt predikant Hinne Wagenaar.

Het startschot van het kampeerseizoen heeft al geklonken en bij het Hemelvaartsweekend worden er dan meestal ook aardig wat tentjes en caravans neergezet. „In soad kristlike feesten binne opnij ynfold”, zegt Wagenaar (59), predikant van de PKN-gemeente Westerwert en medeoprichter van Nijkleaster. „Kryst en Peaske binne dêr in foarbyld fan. By Himelfeartsdei en Pinkster wurdt dat alwer wat dreger. Ta myn grutte wille seach ik dat it echt kommersjeel meitsjen fan Himelfeartsdei yn Dútslân wol slagge is. Sa hawwe sy heitedei oan Himelfeart keppele. Jezus giet ommers werom nei de Heit, dus dat paste neffens harren wol”, zegt hij lachend.

Toch zit er meer achter Hemelvaartsdag dan alleen kamperen en vaderdagkaarten. „It âlde byld fan de Himelfeart like op in romtefeart; Jezus gie nei de himel en dat is earne boppe ús. Dat is in letterlike benadering. Ik besjoch it leaver fanút in geastlik perspektyf. De Himelfeart sit neffens my tusken ôfskied nimme en romte krije yn. De apostels waarden troch Jezus efterlitten. Sy moasten ôfskied fan Him nimme en dêr komt rou by sjen. Sy fielden harren fêst allinich. En ja, mei ôfskied nimmen hawwe wy allegear te krijen. Sawol by it libben, bygelyks by it stikkengan fan in freonskip of by in ferhuzing, of by de dea. It is wichtich om de emoasjes dy’t je hjirby trochmeitsje in plak te jaan; dêr wurden oan jaan kin dêrby helpe.”

Met Jezus’ Hemelvaart krijgen wij tegelijkertijd ook ruimte, zo redeneert Wagenaar. Jezus verdwijnt van het toneel en de apostelen moesten zelf verder, zij traden ineens op de voorgrond. In de veertig dagen daar voorafgaand vragen ze aan Jezus: ‘Heer, gaat u dan binnen afzienbare tijd het koningschap over Israël herstellen?’ (Handelingen 1:6, NBV).

„Mar Jezus seit: it is jimme taak net om dat allegear te witten. Jimme taak is om de goeie boadskip te dielen, oant it ein fan ’e ierde. As Jezus dan opnommen is yn de himel, sizze de ingelen: wat steane jimme dêr no nei de himel te sjen? Mei oare wurden: jimme kinne sels oan de slach, dêr hawwe jimme no de romte foar krigen. Neidat wy ôfskied nommen hawwe yn ús eigen libben, sil der ek in momint komme dat wy wer troch kinne.” Eigenlijk een behoorlijk grote taak voor de apostelen, die in een nogal nuchtere boodschap werd gebracht: ga maar doen. „Ja, seker yn dy tiid. Alles draaide doe noch om Jeruzalem, dêr stie alles te gebeuren ast it hast oer it geastlik libben. Mar nee, de apostels moasten nei it ein fan de ierde. Yn it boek Hannelingen sjochst dat al gebeuren. It ferhaal begjint yn Jerzuaalem en einiget yn Rome. Dan binne je fansels noch net oan it ein fan ’ ierde, mar sy makken wol in beweging nei bûten ta.”

De grote vraag is nu natuurlijk: hoe kun je de boodschap van Jezus vandaag de dag nog verspreiden? Het is even stil, maar dan zegt Wagenaar: „Wy kinne tsjûgje fan it goeie nijs. En dat bjetsj net oertsjûgje, mar mei je libbenshâlding oanjaan wat Jezus bedoelde. It is tink ik ús taak om leafde te dielen en om de haat yn

de wrâld te ferminderjen. Sa hearde ik it ferline wike ferwurde yn de dokumintêre oer it libben fan Etty Hillesum.”

De liefde verspreiden dus, maar hoe doe je dat dan weer? „As dûmny, mar ek yn myn eigen libben, sykje ik de romte dy't it mooglik makket om leafde te sammeljen. Dat is net altyd maklik en dêrom oefenje ik dêr ek mei, oan ien tried wei. Alle dagen begjin ik mei konsintraasje, meditaasje en gebed. Ik fokusje my op wêr't ik tankber foar bin en freegje my alle dagen wer ôf wat myn taak is yn dit libben en hoe ik dêr hannen en fuotten oan jaan kin. Ik hear de minsken al sizzen: dat is dûmny'spraat, dêr haw ik hielendal gjin tiid foar. Mar dat is no krekt it punt. Do kinst altyd wol dwaande wêze mei wurk, jild en besit, mar dan komst der noait efter wat der no echt wichtich is yn dit libben.”

Bij Stichting Nijkleaster staat bezinning op dit soort langzame levensvragen vaak centraal in de kleasterkuier. Elke week werd er, voordat dat door corona niet meer kon, op woensdagochtend meditatief gewandeld. „Fiif moanne lang hat dat stilstien, mar woansdei kinne wy wer foar it earst mei in groep fan tritich minsken te rinnen. Dat is in dei foar Himelfeart. Ik soe de minsken dan yn earste ynstânsje wolris freegje wolle: fielsto dy ferlitten op Himelfeartdsei of fielsto de romte om sels op it toaniel te ferskinen?”

Het antwoord op die vraag is in elke levensfase weer anders, denkt Wagenaar. „It ferhaal oer de Himelfeart wurket, krekt as elk ferhaal yn de Bibel, as in spiegel. Wat bart der yn dyn libben

Predikant Hinne Wagenaar. Foto Martje van der Heijden

en hoe giesto dêr mei om?” Dat mensen zich eenzaam en verlaten voelen op Hemelvaartsdag, kan Wagenaar zich wel voorstellen. Toch is het volgens hem belangrijk om te onthouden dat we niet helemaal alleen zijn. „Ik moat no eefkes tinke oan de Himelfeart fan Elia yn de Bibel, 2 Keningen 2. Elia reizget mei syn learling Elisa nei Jericho. Ynienen wurde sy út elkoar dreaun troch in wein mei hynders dy't yn fjoer en flam stiet. Elia wurdt opnommen yn 'e himel en Elisa bliuwt efter. Hy pakt de mantel fan Elia op, dy't op de grûn fallen wie, en brûkt 'm om werom te kommen nei de gewoane wrâld. Elisa giet fierder yn it spoar fan Elia. Mei it ferhaal fan Elia en Elisa yn 'e holle soene wy sizze kinne: wy krije de mantel fan Jezus oer de skouders hongen. Jezus hat syn wurk dien en hat ús alles leard. No is it oan ús. Hy ferlit ús, mar lit ús net allinich. Wy kinne fierder yn Syn spoar mei Syn mantel fan fertrouwen.”

„De tiid tusken Himelfeart en Pinkster is in tiid fan heroriïntaasje: hoe kinne wy nei ús fertriet de goeie boadskip diele en hoe kinne wy yn dat proses de mantel fan Jezus fiele? Yn de wrâld fan tsjintwurdich lykje my dat nijsgrjirige fragen.”

11 JAARREKENING 2021

De financiële administratie van Nijkleaster is in eigen beheer van de Stichting. In 2021 besloot het bestuur over te gaan op een nieuw boekhoudprogramma (Moneybird).

Ingevolge de statuten dient het bestuur de jaarrekening vast te stellen. Dit is gebeurd in de bestuursvergadering van 19 april 2022. Daarbij is besloten het batig saldo te verdelen zoals vermeld onderaan de staat van baten en lasten.

BALANS PER 31 DECEMBER 2020 (IN € EN NA RESULTAATBESTEMMING)**ACTIVA**

VASTE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Gebouwen en terreinen
Inventarissen**31 DECEMBER 2021**

714.164

-

714.164

31 DECEMBER 2020

284.268

-

284.268

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

2.500

3.521

VORDERINGEN

Debiteuren
Omzetbelasting
Overige vorderingen en lopende activa

300

20.583

399

21.282

2.807

3.158

199

6.164

LIQUIDE MIDDELEN

766.105

1.504.051

555.780

849.733**PASSIVA**

EIGEN VERMOGEN

Continuïteitsreserve
Algemene reserve
Bestemmingsreserve Kleastergebouw

100.000

414.164

675.195

1.189.359

31 DECEMBER 2019

100.000

184.268

463.210

747.478

LANGLOPENDE SCHULDEN

Overige langlopende schulden

300.000

300.000

100.000

100.000

KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren
Overige schulden en overlopende passiva

10.277

4.415

14.692

1.504.051

1.656

600

2.255

849.733

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020 (IN €)

	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020
BATEN		
Opbrengst activiteiten	7.573	9.518
Giften van particulieren	67.996	83.197
Giften van kerkelijke gemeenten	216.582	103.759
Giften van overige instanties	105.000	50.000
Overige opbrengsten	<u>123.257</u>	<u>6.346</u>
	520.408	252.820
LASTEN		
Kosten activiteiten	5.740	5.669
Kosten vrijwilligers/betaalde krachten	48.788	27.807
Huisvestingskosten	4.554	3.325
Kantoorkosten	12.157	6.106
Algemene kosten	7.287	7.664
Diverse baten en lasten	<u>-</u>	<u>9.736</u>
SOM DER KOSTEN	78.526	60.307
EXPLOITATIESALDO	<u><u>441.882</u></u>	<u><u>192.513</u></u>
BESTEMMING SALDO BATEN EN LASTEN		
Toevoeging bestemmingsreserve		
Kleastergebouw	211.986	8.245
Toevoeging algemene reserve	<u>229.896</u>	<u>184.268</u>
	<u><u>441.882</u></u>	<u><u>192.513</u></u>

Nijkleaster

POSTADRES

Ewerwert 5, 9023 AV Jorwert

ADRES KERK

Sluytermanwei 4, Jorwert

CONTACT EN INFO

Kleastercoördinator, Annet Draaisma

e-mail: a.draaisma@nijkleaster.frl / tel.: 06 191 674 55

PREDIKANTEN NIJKLEASTER:

ds. Saskia Leene: s.leene@nijkleaster.frl

ds. Hinne Wagenaar: htwagenaar@nijkleaster.frl

www.nijkleaster.frl

**Protestantse
Kerk**

Nijkleaster is een pioniersplek van
de Protestantse Kerk in Nederland

SH Studio
Haaima
reclame en ontwerpstudio

Foto's © Nijkleaster